

TOVÁBBTANULÁSI KISOKOS

**AMIT EGY
NYOLCADIKOSNAK
ÉS SZÜLEINEK TUDNI
ÉRDEMES**

**PÁLYA
VÁLASZTÁS**

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
Továbbtanulási és Pályaválasztási
Tanácsadó Tagintézménye

**20²³
24**

BUDAPESTI
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

TOVÁBBTANULÁSI „KISOKOS” 2023/2024

***Amit egy nyolcadikosnak
és szüleinek tudnia érdemes***

**A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
Továbbtanulási és Pályaválasztási
Tanácsadó Tagintézményének
ingyenes tájékoztató kiadványa**

Szerkesztette:
Szatmári László

A kiadvány szerkesztésében közreműködött:

Barna Gyöngyi
Imrik Eszter
Molnárné Pásztor Katalin
Szabó Andrea
Urbán Viktória

Felelős kiadó:
Gebauer Ferenc igazgató

A kézirat lezárásának időpontja:
2023. 08. 31.

A kiadvány a *GFA-KA-KIM-17/2022/TK/04*
számú támogatói okirat keretében
a *Kulturális és Innovációs Minisztérium*
jóvoltából készült.

Tartalom

Köszöntő	4
A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézmény szolgáltatásai.....	5
Néhány jó tanács a pszichológustól.....	6
Hol és hogyan tájékozódhatsz?	8
A szakképzési rendszerről	8
A középfokú oktatási rendszer.....	10
Kinek milyen iskolatípus ajánlott?	11
Pályaválasztást segítő rendezvények	12
„Nyitott kapuk” a középiskolákban	14
Amit a felvételi eljárásról hasznos tudni.....	19
A központi írásbeli felvételi vizsga.....	19
Fontos határidők	21
Szakképzési Centrumok a fővárosban	23
A továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz segítséget nyújtó további intézmények.....	24
Fogalomtár	25

Köszöntő

Kedves Nyolcadikosok! Kedves Szülők!

Kiadványunkkal az általános iskola utáni továbbtanuláshoz szeretnénk segítséget nyújtani.

A legfontosabb tudnivalókat gyűjtöttük össze, amelyekre egy végzős tanulónak és szüleinek szüksége lehet. Ezzel is szeretnénk előmozdítani tanulók és szülők együttes tájékozódását, a közös gondolkodást és a tudatos iskolakeresést, melyek a sikeres pályaválasztás feltételei.

Természetesen minden információ nem fér el egy kis füzetben, szükség lehet más forrásokra vagy személyes tanácsadásra. Forduljanak bizalommal intézményünkhöz! Szolgáltatásainkról az alábbiakban olvashatnak.

Eredményes tájékozódást és sikeres továbbtanulást kívánunk!

*A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
pályaválasztási tanácsadó munkatársai*

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézmény szolgáltatásai

A város szívében, tömegközlekedéssel könnyen elérhető helyen, ingyenes szolgáltatásainkkal várjuk a budapesti oktatási intézmények tanulóit.

A megfelelő középiskola kiválasztása olykor nehéz, hosszadalmas feladat, mely körültekintést, kitartást és türelmet igényel.

- A képzési kínálatról, a megfelelő iskola kiválasztásáról és a beiskolázás teendőiről **információs tanácsadó kollégáink** nyújtanak segítséget.
- A továbbtanulási elképzelések kialakításában vagy pontosításában, a lehetőségek végiggondolásában, az önismeret mélyítésében a **pszichológiai tanácsadás** jelenthet támpontot, beszélgetések által, szükség esetén pedig a képességek felmérésével vagy az érdeklődés feltérképezésével.
- **Honlapunkon** számos hasznos tudnivaló: szakmabemutató filmek, online önismereti kérdőívek, áttekintő táblázatok, tájékoztatók nyújtanak további útmutatást.
- **Személyes konzultációkon** egyéni kérdésekkel, problémákkal fordulhatnak hozzánk.

Szolgáltatásainkra interneten és személyesen is lehet jelentkezni.

Szeretettel várunk minden tanácskérőt!

palyavalasztas.fpsz.hu/jelentkezes

Néhány jó tanács a pszichológustól

Kedves Tanuló!

A középiskola-választás jelentős mérföldkő a jövőbeli pályádhoz vezető úton. Ezt a döntést **akkor érezheted igazán magadénak, ha aktívan részt veszel benne.**

Mit tehetsz ezért?

- **Érdeklődj!** Szerezz ismereteket a középiskolák, pályák és a munka világról! Kérdezd meg ismerőseidet, látogass el a munkahelyükre! Ha erre nincs lehetőség, nézz foglalkozásbemutató filmeket!
- **Gyűjts tapasztalatot!** Légy vállalkozó szellemű, és próbáld ki magad különböző helyzetekben! Ragadd meg a lehetőséget, ha megfigyelhetsz valakit munkája közben! Lehet, hogy még be is kapcsolódhatsz a munkafolyamatba. Cselekvésed során saját magadról szerzel információt, ezáltal fejlődik önismereted, mely a megfelelő irány kiválasztásának egyik alappillére.
- **Vegyél részt pályaválasztási rendezvényeken,** ahol közelebbről is megismerhetsz középiskolákat, szakmákat és foglalkozásokat! Ilyen például a Szakmák éjszakája, a Szakma Sztár Fesztivál vagy az őszi továbbtanulási börzék.
- **Ismerd meg az iskolatípusokat!** Érettségizni szeretnél? Szakmát tanulnál? Célodhoz több képzési útvonalon is eljuthatsz. Fontos, hogy a számodra legmegfelelőbb utat válaszd – érdeklődésed, tanulási kedved, kitartásod, felvételi esélyeid szerint.
- **Tájékozódj a középiskolákról! Látogass el nyílt napokra!** Ezekon az alkalmakon sok mindent megtudhatsz:

milyen képességekre, szaktudásra tehetsz szert, merre mehetsz utána továbbtanulni, milyen közösségi és szabadidős lehetőségeket biztosít az iskola. Az is szempont lehet, hogy mennyit kell utaznod a lakóhelyedtől az iskoláig. Középiskolás éveid életed egyik legaktívabb időszakát teszik ki, ezért fontos, hogy jól bányázz az időddel!

- **Olyan iskolát válassz, amelyre felkészült vagy!** Ha túl vállalod magad, csökkenhet a tanulás iránti motivációd. A nagyon távoli célok elérését érdemes kisebb szakaszokra bontva megtervezni.
- **Jó, ha van „B-terved”.** Nemcsak egyetlen út vezet a hegy-csúcsra.
- **Jelölj meg több középiskolát – köztük olyat is, amelybe szinte biztos, hogy bekerülsz!** Gondolkodhatsz többféle intézménytípusban is. A listád összeállításakor érdemes a számodra fontos, egyéni szempontokat is mérlegelni.
- **Végül:** ha nehézséged támad az iskola vagy a pályairány kiválasztásával, vagy egyszerűen „csak” kíváncsi vagy magadra, **jelentkezz tanácsadásra!** A konzultációk során hasznos szempontokat kaphatsz önmagad megismeréséhez és pályaválasztással kapcsolatos terveid kialakításához.

Hogyan válassz középiskolát?

A megfelelő irány és intézmény megtalálására számos lehetőség kínálkozik. A tájékozódás és önmagad megismerése párhuzamosan halad, ezért ezeken a területeken minden **aktivitás** hasznos.

Olyan célokat tűzz ki, amelyeket jó eséllyel meg is tudsz valósítani! Távoli célokat **több lépésben is** el lehet érni, ha azonban nem megfelelő követelményeket állítasz magaddal szemben, annak negatív következményei lehetnek.

Hol és hogyan tájékozódhatsz?

Ma már a legtöbb információ megtalálható az interneten. **Honlapunkról** könnyen elérhető a különböző intézményektől és portálokról származó naprakész információk. Általános iskolás tanulók és szüleik számára ezeket a **kozepiskola.blogspot.hu** oldalon tesszük közzé.

Nem mindenkinek elegendő vagy elérhető az interneten található információ. Ez esetben **érdeemes intézményünket felkeresni.**

A szakképzési rendszerről

A jelenlegi szakképzési rendszerről az **ikk.hu** hivatalos oldalon érdemes tájékozódni. Az alábbiakban összefoglaljuk a legfontosabb tudnivalókat az utóbbi évek változásairól.

- A korábbiakhoz képest kevesebb, a mai munkaerőpiachoz jobban illeszkedő szakma közül választhatnak a tanulók.
- A szakmák listáját – ágazatokba sorolva – a *Szakmajegyzék* tartalmazza, jelenleg 25 ágazatban 179 szakmát jelent.
- Két iskolatípus átalakult: a korábbi szakgimnáziumokból ötéves *technikumok* lettek, a szakközépiskola új megnevezése pedig *szakképző iskola* (a képzési idő továbbra is három év).
- A szakképzésre való jelentkezés nem konkrét szakmára, hanem ágazatra történik. A szakképző intézmények 25-féle ágazati alapoktatást indíthatnak. A szakmát a képzés során kell majd kiválasztani.

- A képzés első szakaszában – a közismereti tárgyak oktatása mellett – ágazati alapozás történik, amely *ágazati alapvizsgával* zárul (szakképző iskolában a 9., technikumban a 10. évfolyam végén). Ezen időszak alatt a két iskolatípus között mindkét irányba lehetséges az átjárás. Az alapozás végére a tanuló kiválasztja az ágazatból azt a szakmát, amelynek az alapjaival már megismerkedett.
- Az alapvizsga után kezdődik a szakirányú oktatás. Ez lehetőség szerint duális képzésben (valódi munkakörnyezetben, gyakorlati tapasztalatszerzés során) zajlik.
- A szakképzés alapozó szakaszában tanulók állandó ösztöndíjjal, majd az ágazati alapvizsga után a tanulmányi eredmények függvényében változó *ösztöndíjat*, a duális képzésben résztvevők pedig – szakképzési munkaszerződés keretében – munkabért kapnak.
- A technikum 4. évében a tanulók három tárgyból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika) előrehozott érettségit tesznek, az idegen nyelvi és a szakmai érettségire az 5. év végén kerül sor. A szakmai érettségi emelt szintűnek számít, ez lehetőséget ad a szakirányú felsőoktatásban való továbbtanulásra.
- A szakképzési rendszer új lehetősége az *Orientációs évfolyam* azok számára lehet segítség, akik bizonytalannak a pályaválasztásban, vagy kompetenciafejlesztésre van szükségük szakmai oktatásuk megkezdése előtt. Az orientációs osztályban a tanulók mentorálása, alképességeinek és kulcskompetenciáinak fejlesztése, pályorientációjának, életpálya-tervezésének elősegítése történik rugalmas tanulásszervezési és személyre szabott oktatási formában.

A középfokú oktatási rendszer

Az alábbiakban összefoglaljuk a középiskola-típusokat, legfontosabb sajátosságait és a továbbtanulási lehetőségeket.

A középfokú oktatási rendszer és a továbbtanulási lehetőségek

Típus	Gimnázium	Technikum	Szakgimnázium	Szakképző iskola	Szakiskola
Képzési idő	4 év vagy 1+4 év (nyelvi előkészítő évfolyammal)	5 év vagy 1+5 év (előkészítő évfolyammal)	5 év	3 év vagy 1+3 év (előkészítő évfolyammal)	általában 4 év
Kimenet (bizonyítvány)	gimnáziumi érettségi	érettségi + technikus szakmai képzettség	érettségi + szakképesítés (pedagógiai, közművelődési, művészeti)	szakmai képzettség	szakmai vagy részszakmai képzettség

Továbbtanulás szakképzésben	Szakképzés 2 év	Ágazaton belül újabb szakképzés 1 év, eltérő ágazatban 2 év	További szakképzés, felnőttoktatás
Továbbtanulás felsőoktatásban	Bármely irányú alap-, osztatlan képzés vagy felsőoktatási szakképzés	Szakirányú felsőoktatási szakképzés vagy alapképzés (gimnáziumi típusú kiegészítő érettségi után bármely alap- vagy osztatlan képzés)	Érettségi birtokában felsőoktatás

Kinek milyen iskolatípus ajánlott?

Az eredményes továbbtanuláshoz fontos a megfelelő **iskolatípus** kiválasztása. Ehhez néhány megfontolásra érdemes szempontot kínálunk.

Gimnázium

Azoknak a gyerekeknek szerencsés útirány, akiknek nem okoz nagy gondot a tanulás. Szívesen foglalkoznak a tananyaggal, javarészt kiegyensúlyozottan teljesítenek, érettségi után pedig esélyt látnak felsőoktatási tanulmányok folytatására.

A gimnázium választása akkor is megfelelő lehet, ha a tanuló még „nagyon távolinak” érzi valamilyen szakmai irány kiválasztását – amellet, hogy iskolai eredményei, képességei és felkészültsége ezt lehetővé teszik.

Technikum

Annak érdemes technikumot választani, aki képes érettségi bizonyítványt szerezni, és komolyabban érdeklődik egy meghatározott szakmairány felé. Adottságai, képességei és irányultsága alapján már ebben az életkorban valószínűsíteni lehet az érettségi után egy meghatározott szakmairányban történő foglalkozásválasztást.

Szakköznevelési (pedagógiai, művészeti, közművelődési szakképzés iskolatípusa)

Annak érdemes szakköznevelőt választani, aki képes érettségi bizonyítványt szerezni, és kedvet érez pedagógiai, közművelődési vagy művészeti szakmairány felé. Adottságai, képességei és irányultsága alapján már ebben az életkorban valószínűsíteni lehet az érettségi után ilyen irányú foglalkozásválasztást.

Szakképző iskola

Szakképző iskolai képzést akkor célszerű választani, ha az érettségi megszerzése nappali tagozaton valamely oknál fogva nem valószínű, és a tanuló inkább szakmát szeretne elsajátítani.

Szakiskola

A szakiskolában tanulásban akadályozott vagy olyan sajátos nevelési igényű gyermekek tanulhatnak, akiknek nagyobb támogatásra, gyógypedagógiai segítségésre van szükségük a szakmai képzésük során.

Pályaválasztást segítő rendezvények

A középiskola kiválasztásában jelentős mértékben segíthetnek az évente megrendezésre kerülő, hagyományos **iskolabörzék és pályaválasztási kiállítások.**

Miért érdemes börzére menni?

A rendezvények lehetőséget nyújtanak a fiataloknak arra, hogy **személyesen is találkozzanak a fővárosi középiskolák kínálatával, kérdéseikre választ kapjanak.**

A szervezők érdekes bemutatókkal, színes programokkal várják a beiskolázás előtt álló tanulókat és szüleiket.

Intézményünk számos kiállításon, börszén képviselteti magát. Standunkon tanácsadóink készséggel válaszolnak a felmerülő kérdésekre, igény esetén alkalom nyílik a személyes tanácsadásra való jelentkezésre is.

Látogatás előtt javasoljuk felkeresni a szervező honlapját, nem történt-e az időpontban változás!

Időpont	Helyszín	Honlap
2023. szeptember 26-28.	Újpesti Középiskolai Börze Újpesti Kulturális Központ, 1042 Budapest, István út 17-19.	ujkk.hu
2023. október 12.	Kispesti Pályaválasztási Börze KMO Művelődési Központ, 1191 Budapest, Teleki u. 50.	kmo.hu
2023. október 17-18.	„SzakMÁzz!” Budapest Pályaválasztási Kiállítás Budapesti Olimpiai Központ „A” csarnok 1146 Budapest, Dózsa György út 1.	szakmazzbu- dapest.hu
2023. október 20.	Fővárosi Pályaválasztási Börze Budapesti Művelődési Központ, 1119 Budapest, Etele út 55/a	bmknet.hu
2023. november 8.	Ferencvárosi Pályaválasztási Börze Ferencvárosi Művelődési Központ, 1096 Budapest, Haller u. 27.	fmkportal.hu
2023. november 9-10.	Pesterzsébeti Pályaválasztási Börze Csili Művelődési Központ, 1201 Budapest, Nagy-Győri I. u. 4-6.	csili.hu
2023. november 15-16.	Mi a pálya? E.On Sporttelep, 1138 Budapest, Népfürdő u. 20.	miapa- lya.mee.hu

„Nyitott kapuk” a középiskolákban

Miért érdemes nyílt napokra látogatni?

A személyes tapasztalat mindig több, mint az olvasott vagy hallott információ. Egy iskola nyílt napján körbetárlhatsz az épületben, találkozhatsz tanárokkal, kérdezhetsz oda járó diákoktól, ez mind-mind segít az elképzeléseid, terveid alakításában.

Megjegyzés: Az iskolákat betűrendben tüntettük fel. A táblázatban azok az intézmények láthatók, melyek lapzártánkig (2023. 08. 31.) meghatározták nyílt napjaik időpontját. Az itt nem szereplő iskolák további adatai elérhetők honlapunkról.

Terjedelmi okok miatt minden intézménynél csak az első nyílt napjának dátuma szerepel. A többi információ az intézmény honlapján illetve honlapunkon található:

palyavalasztas.fpsz.hu/nyilt-napok-a-kozepiskolakban

A rövidítések magyarázata:

BGSZC	Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum
BGÉSZC	Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum
BKSZC	Budapesti Komplex Szakképzési Centrum
BMSZC	Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum
KMASZC	Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum

Látogatás előtt javasoljuk felkeresni az iskola honlapját, nem történt-e az időpontban változás!

Intézmény	Elérhetőség	Dátum
Adventum Iskola	1114 Budapest, Villányi út 11-13. adventumiskola.hu	2023. 11. 16.
Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium	1022 Budapest, Lorántffy Zsuzsanna u. 3. bmrhg.hu	2023. 10. 06.
Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium	1043 Budapest, Nyár u. 4. benkorefi.hu	2023. 11. 07.
BGéSZC Csonka János Technikum és Szakképző Iskola	1165 Budapest, Arany János u. 55. csonka.gszc.hu	2023. 05. 10.
BGéSZC Katona József Technikum	1138 Budapest, Váci út 107. katonaj-mkszig.hu	2023. 10. 26.
BGéSZC Szily Kálmán Technikum és Kollégium	1097 Budapest, Timót u. 3. szily.hu	2023. 11. 06.
BGSZC Békésy György Technikum	1174 Budapest, Széchenyi u. 9-11. bekesy-iskola.hu	2023. 10. 17.
BGSZC Budai Technikum	1126 Budapest, Márvány u. 32. budaitechnikum.hu	2023. 11. 20.
BGSZC Keleti Károly Közgazdasági Technikum	1106 Budapest, Gyakorló u. 21-23. keletiszki.hu	2023. 10. 11.
BGSZC Pesterzsébeti Technikum	1201 Budapest, Vörösmarty u. 30. pekszi.hu	2023. 11. 14.
BGSZC Széchenyi István Kereskedelmi Technikum	1088 Budapest, Vas u. 9-11. vasutca.hu	2023. 10. 11.

Intézmény	Elérhetőség	Dátum
BGSZC Terézvárosi Technikum és Szakképző Iskola	1064 Budapest, Szondi u. 41. terezvaros.kersuli.hu	2023. 09. 27.
BKSZC Erzsébet Királyné Szépművészeti Technikum	1203 Budapest, Kossuth Lajos u. 35. sisy.hu	2023. 11. 08.
BKSZC Gundel Károly Vendéglátó és Turisztikai Technikum	1097 Budapest, Ecseri út 7. gundeliskola.hu	2023. 11. 14.
BKSZC Pogány Frigyes Technikum	1183 Budapest, Thököly út 11. poganyisuli.hu	2023. 11. 08.
BKSZC Schulek Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építőipari Technikum	1087 Budapest, Mosonyi u. 6. schulek.bkszc.hu	2023. 11. 13.
BMSZC Bláthy Ottó Titusz Informatikai Technikum	1032 Budapest, Bécsi út 134. blathy.info	2023. 10. 25.
BMSZC Bolyai János Műszaki Technikum és Kollégium	1134 Budapest, Váci út 21. bolyai-technikum.hu	2023. 11. 13.
BMSZC Egressy Gábor Két Tanítási Nyelvű Technikum	1149 Budapest, Egressy út 71. egressy.info	2023. 10. 11.
BMSZC Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Technikum	1146 Budapest, Thököly út 48-54. petrik.hu	2023. 09. 20.
BMSZC Trefort Ágoston Két Tanítási Nyelvű Technikum	1191 Budapest, Kossuth tér 12. trefort.eu	2023. 10. 16.
Bocskai István Református Oktatási Központ Apáczai Csere János Középiskola	1211 Budapest, Táncsics Mihály u. 78. apaczaikozepiskola.hu	2023. 11. 08.

Intézmény	Elérhetőség	Dátum
Budapest II. Kerületi Móricz Zsigmond Gimnázium	1025 Budapest, Törökvész út 48-54. moricz-bp.hu	2023. 11. 16.
Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium	1063 Budapest, Szinyei Merse u. 7-9. szinyeigimibp.hu	2023. 11. 10.
Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium	1096 Budapest, Vendel u. 1. leovey.hu	2023. 10. 18.
Budapest XVI. Kerületi Táncsics Mihály Általános Iskola és Gimnázium	1165 Budapest, Táncsics u. 7-9. tancsics16.hu	2023. 11. 15.
Budapest School Általános Iskola és Gimnázium	1081 Budapest, János Pál pápa tér 25. bpskozep.hu	2023. 10. 27.
Budenz József Általános Iskola és Gimnázium	1021 Budapest, Budenz út 20-22. budenznet.edu.hu	2023. 11. 13.
Burattino Általános és Középiskola, Gyermekeotthon	1212 Budapest, Táncsics Mihály u. 27-29. burattino.hu	2023. 11. 14.
Csanádi Árpád Sportiskola, Általános Iskola és Gimnázium	1143 Budapest, Őrnagy u. 5-7. csanadiiskola.hu	2023. 11. 21.
Deák Téri Evangélikus Gimnázium	1052 Budapest, Sütő u. 1. deakteri.hu	2023. 10. 06.
Dr. Somogyi Imre Baptista Szakképző Iskola, Technikum, Általános Iskola, Szakiskola és Gimnázium	1204 Budapest, Pöltenberg u. 8/b-14. sibi.hu	2023. 11. 07.

Intézmény	Elérhetőség	Dátum
Jaschik Álmos Művészeti Szakgimnázium és Technikum	1097 Budapest, Illatos út 2-4. jaschikmuveszeti.hu	2023. 11. 20.
Keleti István Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium	1106 Budapest, Fehér út 10. kimi.hu	2024. 03. 27.
Kispesti Deák Ferenc Gimnázium	1192 Budapest, Gutenberg krt. 6. kdfg.hu	2023. 11. 28.
Kőrösi Csoma Sándor Két Tanítási Nyelvű Baptista Gimnázium	1033 Budapest, Szentendrei út 83. korosi.hu	2023. 11. 08.
Közgazdasági Politechnikum Alternatív Gimnázium	1096 Budapest, Vendel u. 3. poli.hu	2023. 11. 18.
Maarif Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium	1191 Budapest, Berzsenyi u. 8. hu.maarifschool.org	2023. 11. 15.
Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnázium	1115 Budapest, Thallóczy Lajos u. 1. nemesgimi.hu	2023. 11. 27.
Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium	1203 Budapest, Serény u. 1. dng-bp.hu	2023. 10. 03.
Szent Angéla Ferencs Általános Iskola és Gimnázium	1024 Budapest, Ady Endre u. 3. szentangela.hu	2023. 11. 09.
Szent Anna Görögkatolikus Gimnázium és Technikum	1081 Budapest, Bezerédj u. 16./a szentanna-gk.hu	2023. 10. 12.
Szent Benedek Gimnázium és Technikum	1083 Budapest, Práter u. 11. szbi.hu/budapest	2023. 10. 10.

Intézmény	Elérhetőség	Dátum
Szent Margit Gimnázium	1114 Budapest, Villányi út 5-7. szmg.hu	2023. 11. 25.
Újpesti Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium	1048 Budapest, Bőrfestő u. 5-9. csvmg.hu	2023. 10. 03.
Újpesti Könyves Kálmán Gimnázium	1043 Budapest, Tanoda tér 1. kkg.hu	2023. 10. 03.

Amit a felvételi eljárásról hasznos tudni

Az alábbiakban ismertetjük a felvételi eljárás szabályait, és összefoglaljuk a legfontosabb teendőket és határidőket.

A fejezetben talált, nem pontosan ismert kifejezéseket érdemes a füzet végén elhelyezett *Fogalomtár* segítségével értelmezni.

A központi írásbeli felvételi vizsga

Az írásbeli felvételit „központi”, egységes írásbeli vizsgának nevezik, mivel az Oktatási Hivatal (OH) által megküldött feladatlapok felhasználásával kerül megszervezésre. A dolgozatokat javítókulcsok alapján, országosan egységesen értékelik.

Célszerű megírni az egységes írásbeli felvételi vizsgát!

Ha a tanuló nem írt központi felvételit, akkor nem jelölhet meg olyan intézményt, amely előírja ezt a vizsgát.

A központi, egységes írásbeli vizsgára való jelentkezés határideje: 2023. november 30.

A felvételi bármelyik – vizsgát szervező – iskolában megírható. (Ezekről az intézményekről jegyzék készül, melyet az OH honlapján, 2023. november 15-ig közzétesznek.)

Az egységes írásbeli felvételi vizsgához szükséges **jelentkezési lap** (amely nem azonos a középfokú intézményekbe való tényleges jelentkezési lappal) **letölthető** és sokszorosítható (oktatas.hu).

A központi írásbeli vizsgákat országosan egységesen szervezik meg:

– a **9. évfolyamra** és az Arany János Tehetséggondozó Programra jelentkezők számára

2024. január 20-án, 10 órától,

– a **pótló** írásbeli időpontja:

2024. január 30-án, 14 órától.

Pótló írásbeli vizsgát azok a tanulók írhatnak, akik az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni (ezt igazolniuk kell).

A tanulóknak a központi írásbeli vizsgára **diákigazolványt vagy személyi igazolványt** kell vinni magukkal.

Vizsgázni magyar nyelvből és matematikából kell. Mindkét vizsga időtartama 45 perc, köztük 15 perc szünetet kapnak a tanulók.

A vizsgákra való felkészülés eredményes módszere, ha a tanuló megoldja az előző évek vizsgáinak letölthető feladatsorait (megtalálhatók az OH honlapján), vagy előkészítő foglalkozásokra jár.

A feladatokat és a megoldásokat legkésőbb a vizsgát követő napon, az OH a honlapján közzéteszi, így a vizsgázók, illetve szüleik összehasonlíthatják a dolgozatok értékelését a javítókulcsokkal.

Az írásbeli vizsga kiértékelt feladatlapjait a vizsgázó és szülője az iskola képviselőjének jelenlétében, az igazgató által meghatározott helyen és időben megtekintheti, azokról másolatot készíthet, és az értékeléssel kapcsolatban észrevételeket tehet.

A központi írásbeli vizsga eredményéről a vizsgát szervező középiskola 2024. február 9-ig Értékelőlapot állít ki (ez az Értékelőlap eredeti példánya). Ezt őrizd meg, és a szóbeli felvételre vidd magaddal! (A jelentkezési lapok mellé az Értékelőlap másolata csatolandó.)

A sajátos nevelési igényű (SNI), illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulóknak és szüleiknek jóval a felvételi eljárás megkezdése előtt tájékozódniuk kell. Legkésőbb 2023. november 30-ig fel kell keresni azt az iskolát, ahol a tanuló a központi írásbeli felvételi feladatsort írja, és ott benyújtani a szakértői véleményt.

SNI tanulókra speciális eljárási szabályok vonatkoznak, melyeket érdemes részletesen tanulmányozni (Nkt 4. § 25. pontjában meghatározott SNI, illetve a 3. pontjában meghatározott BTMN, továbbá a Nkt 51. § [5] bekezdése).

Fontos határidők

	Határidők	Feladatok
1.	2023. 10. 20.	Középfokú iskolák honlapjukon közzéteszik felvételi tájékoztatójukat.
2.	2023. 10. 31.	Az általános iskola tájékoztatja a tanulókat a felvételi eljárás rendjéről.
3.	2023. 11. 15.	Az Oktatási Hivatal közzéteszi a központi írásbeli felvételi vizsgát szervező intézmények jegyzékét.

	Határidők	Feladatok
4.	2023. 11. 30.	A tanulók jelentkezése a központi írásbeli felvételi vizsgára közvetlenül a központi írásbeli felvételi vizsgát szervező – az Arany János Tehetséggondozó Programra történő pályázat benyújtása esetén a pályázatban megjelölt – intézménybe.
5.	2024. 01. 20.	Az általános felvételi eljárás kezdete.
6.	2024. 01. 21. 10:00	Központi írásbeli felvételi vizsgák a kilencedik évfolyamra és az Arany János Tehetséggondozó Programba jelentkezők számára az érintett intézményekben.
7.	2024. 01. 31. 14:00	Pótló központi írásbeli felvételi vizsgák a kilencedik évfolyamra, valamint az Arany János Tehetséggondozó Programba jelentkezők számára, ha az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni.
8.	2024. 02. 09.	A központi írásbeli felvételi vizsgát szervező intézmények értesítik a tanulókat az írásbeli eredményéről.
9.	2024. 02. 21.	Az általános iskola továbbítja a tanulói jelentkezési lapokat a középfokú iskoláknak, a tanulói adatlapok első példányát pedig az Oktatási Hivatalnak.
10.	2024. 03. 04-20.	A szóbeli meghallgatások az általános felvételi eljárás keretében.
11.	2024. 03. 22.	A középfokú iskola eddig az időpontig nyilvánosságra hozza a jelentkezők felvételi jegyzékét.
12.	2024. 04. 08-10.	A tanulói adatlapok módosításának lehetősége az általános iskolában.

	Határidők	Feladatok
13.	2024. 05. 02.	A felvételt hirdető közép fokú iskolák megküldik a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőknek és az általános iskoláknak.
14.	2024. 05. 06-22.	Rendkívüli felvételi eljárást kell tartani, ha az általános felvételi eljárás keretében a felvehető létszám 90%-ánál kevesebb tanulókat vettek fel. (A rendkívüli felvételi eljárás 2024.08.31-ig tarthat).
15.	2024. 06. 26-28.	Beiratkozás a közép fokú iskolákba.

Szakképzési Centrumok a fővárosban

A szakképzést végző közép fokú intézmények (technikumok és szakképző iskolák) – az alapítványi, egyházi és magániskolákat kivéve – öt szakképzési centrum alá tartoznak. A fővárosban képzést indító centrumok:

Szakképzési Centrum	Címe	Elérhetősége
Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum	1074 Budapest, Dohány u. 65.	413-2777 bgszc.hu
Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum	1139 Budapest, Váci út 179-183.	585-8180 gszc.hu
Budapesti Komplex Szakképzési Centrum	1211 Budapest, Tanműhely köz 7.	585-8050 bkszc.hu
Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum	1149 Budapest, Várna u. 23.	585-8220 bmszc.hu
Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum	1065 Budapest, Andrássy út 63-65.	413-3710 kmaszc.hu

A továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz segítséget nyújtó további intézmények

Speciális helyzetű tanulók az alábbi intézményektől kaphatnak személyre szabott segítséget: *felmentést, fejlesztést és egészségügyi alkalmasságuk megállapítását.*

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményei (szakértői bizottságok; beszéd-, látás-, hallás-, mozgásvizsgáló; kerületi nevelési tanácsadók)		
Elérhetőségeket ld. a honlapon	267-2433	fpsz.hu
Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály, Foglalkozás-egészségügyi Alap- és szakellátás, Ifjúsági szakmai alkalmasságot vizsgáló szakrendelés		
1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. fszt. 6.	896-8720, 896-8721	nnk.gov.hu

Egyéb intézmények

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara		
1016 Budapest, Krisztina krt. 99.	488-2000	bkik.hu
Budapest Főváros Kormányhivatala Foglalkoztatási Főosztály		
1082 Budapest, Kisfaludy u. 11.	477-5700	fovaros.munka.hu
Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)		
1068 Budapest, Benczúr u. 21.	351-0434	sinosz.hu

Mozgássérült Emberek Integrált Intézménye		
1022 Budapest, Marczibányi tér 3.	212-5704	merek.hu
Mozgássérültek Budapesti Egyesülete		
1136 Budapest, Hegedűs Gy. u. 43.	349-8172	mbeinfo.hu
Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége		
1146 Budapest, Hermina út 47.	384-8440	mvgyosz.hu

Fogalomtár

A beiskolázás során használt legfontosabb fogalmak magyarázata

A füzet szövegében *dőlt betűvel* szedtük azokat a kifejezéseket, amelyek a fogalomtárban megtalálhatók. Megjelöltük az új szakképzési rendszerhez tartozó fogalmakat is.

Ágazati alapvizsga: az ágazati alapoktatást lezáró vizsga, *technikumban a 10., szakképző iskolában a 9. évfolyam végén*. Sikeres vizsga esetén a tanuló jogosult a *duális képzésbe* való belépésre. Az ágazati alapvizsga eredménye a képzést záró szakmai vizsga eredményébe beszámít. Ez azt jelenti, hogy ha valaki egy szakma megszerzését követően az adott ágazathoz tartozó további szakmát kíván szerezni, az ágazati alapvizsgát nem kell megismételnie.

Dobbantó program: a Dobbantó program keretében szervezett alapkompétencia-fejlesztő év célja, hogy a magartartási és tanulási zavarokkal küzdő, az iskolai rendszerű

oktatásban lemaradó, vagy a rendszerből már kisodródott 16-25 éves fiatalok számára a szakképző iskolák szakmai kínálati bázisán az oktatás vagy a munka világába visszavezető, a sikeres egyéni életút megtalálásához lehetőséget nyújtson.

Duális szakképzés: A duális szakképzésben a tanuló szakirányú elméleti oktatását elsősorban a szakképző intézmények, a szakirányú gyakorlati oktatást az intézménnyel együttműködő cégek, vállalatok végzik. Így a tanulók már a szakma megszerzése előtt valós gazdasági környezetben, korszerű elméleti és gyakorlati ismereteket szerezhhetnek. A duális szakképzés alatt a cégek a tanulókkal szakképzési munkaszerződést kötnek, melyet a szakképesítés megszerzése után – kölcsönös megegyezés esetén – munkaszerződéssé is alakíthatnak. A diákok munkabért kapnak.

Egészségügyi alkalmasság: orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása annak, hogy a személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes (önmaga és mások veszélyeztetése nélkül) adott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre.

Első és második szakképesítés: a Szakmajegyzékben szereplő, technikumban vagy szakképző iskolában megszervezett, az állam által támogatott képzésben megszerzett államilag elismert szakmák, amelyek adott munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesítenek.

Emelt szintű oktatás: meghatározott tantárgy magasabb követelmények szerint történő oktatása.

Felvételi Központ: Feladata a Tanulói adatlapok feldolgozása, a felvételi eljárás végeredményének kialakítása.

Az Oktatási Hivatal (OH) Köznevelési Információs Rendszerek Osztályának elérhetőségei:

e-mail cím: kifir@oh.gov.hu

Ügyfélszolgálat telefonszáma: (96) 510 000

Gimnázium: négy, hat vagy nyolc; nyelvi előkészítő évfolyam esetében öt, hét vagy kilenc évfolyammal működő nevelési-oktatási intézmény, ahol általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik.

Jelentkezési lap: A középfokú iskolai felvételi jelentkezést az Oktatási Hivatal által elkészített és honlapján közzétett jelentkezési lapon lehet benyújtani. Az eljárásban részt vevő tanuló több jelentkezési lapot is kitölthet. Egy jelentkezési lapon egy iskola adatai tüntethetők fel, egy iskolánál több *tanulmányi terület* is megjelölhető. A jelentkezési lapon a választott tanulmányi terület belső kódját minden esetben fel kell tüntetni.

Két tanítási nyelvű oktatás: A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a tanítás egyidejűleg két nyelven, magyarul és idegen nyelven (célnyelven) folyik. Célnyelv bármelyik idegen nyelv lehet, és a magyar nyelv- és irodalom tantárgy kivételével bármelyik tantárgy tanítható a célnyelven. A két tanítási nyelvű oktatás célja, hogy a diákok magas szintű idegennyelv-tudás és idegennyelv-használat birtokába jussanak.

Központi írásbeli felvételi: A középiskolai felvételi eljárás során megírt, központilag kiadott egységes követelményekre épülő írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából, melynek eredményét minden középiskola köteles elfogadni. Megírása nem kötelező, csak akkor, ha a kiválasztott középiskola ezt előírja. (Érdemes megírni, mert számos iskola kéri a jelentkezés feltételeként.)

Módosító tanulói adatlap: Az általános iskola 2024. április 8. és 10. között egy alkalmat köteles biztosítani ahhoz, hogy a tanuló és a szülő közösen módosíthassa a tanulmányi területek rangsorát a tanulói adatlapon.

Műhelyiskola: a műhelyiskolában azok a fiatalok tudnak részs szakmát szerezni, akik lemorzsolódnának, és végzettség nélkül lépnének ki a szakképzésből, vagy a *Dobbantó programban* alapfokú képesítést szereztek, de nem tudnak a klasszikus iskolai környezetben tanulni. A műhelyiskola a korábbi *Szakképzési Hídprogramot* váltja fel. A műhelyiskolában a szakma tanulása a gyakorlati képzés helyszínén történik. A műhelyiskolában a tanulónak a végzettség megszerzése nem tanévhez kötött, de legalább fél évig tart. Nincsenek közismereti tantárgyak. Minden ismeret a részs szakmához kötődik, amelyet a tanuló a mesterétől sajátít el.

Nyelvi előkészítő osztály: A nyelvi előkészítő osztályban a kilencedik évfolyamon legalább a kötelező tanórai foglalkozások negyven százalékának megfelelő időkeretet idegen nyelvre, a nyelvi előkészítésre fel nem használt időkeret legalább huszonöt százalékát informatikai ismeretek oktatására, a fennmaradó időkeretet pedig képességfejlesztésre kell fordítani. A nyelvi előkészítő osztály nem azonos a célnyelvi előkészítéssel folyó ötéves, **két tanítási nyelvű oktatással**. Abban hasonlítanak, hogy mindkettőnél van egy intenzív nyelvi felkészülést biztosító évfolyam, és a tizenharmadik évfolyamon fejeződik be a nevelés és oktatás.

Orientációs évfolyam: kompetenciafejlesztő év azoknak a fiataloknak, akik bizonytalanok a pályaválasztásban, vagy az általános iskolát kompetenciahiánnyal fejezik be. Feladata nem az általános iskolai tananyag ismétlése, hanem a kompetenciák felmérésére alapozott fejlesztés.

A szakképző intézményekbe való belépésnek feltétele, hogy rendelkezzen a tanuló azokkal az alapkompétenenciákkal, melyek szükségesek a szakma elsajátításához.

Ösztöndíj a szakképzésben: Minden szakképzésben részt vevő tanulónak kezdetben állandó összegű, majd tanulmányi eredménytől függő mértékű ösztöndíj jár, amelyet a továbbiakban – a duális képzésben – munkabér vált fel. Az ösztöndíj mértéke a mindenkor minimálbér meghatározott százaléka. Az idei évben ez azt jelenti, hogy a technikumok 9-10. évfolyamán minden tanuló havi nyolcezer forint összegű, a szakképző iskola 9. évfolyamán havi tizenhatezer forint összegű ösztöndíjat kap. Technikumban a 11. évfolyammal, szakképző iskolában a 10. évfolyammal kezdődően a tanulók tanulmányi eredménytől függően akár havi tízezer és ötvenezer forint közötti összegben részesülhetnek, ha valamilyen okból duális képzésben nem vesznek részt. Az ösztöndíj egy része pályakezdési juttatásként kerül kifizetésre, melyre akkor jogosult a tanuló, ha sikeresen befejezi a képzést és szakmát szerez. Ennek mértéke 150.000-tól 300.000 forintig terjedhet, a szakmai vizsga eredményétől függően. További részletek: ikk.hu/osztondijak

Pályaválasztási tanácsadás: Feladata a tanuló adottságainak, tanulási képességének, irányultságának szakszerű felmérése, és ennek eredményeképpen középfokú továbbtanulás, szakképesítés, felsőoktatási szak ajánlása. Budapesten a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézménye biztosít ingyenes pályaválasztási tanácsadást.

Szakgimnázium: 2020-tól a szakgimnáziumi képzések nagy részét a technikum váltotta fel, azonban néhány – a pedagógiai, a közművelődési valamint a művészeti – ágazatban ez az iskolatípus továbbra is megmaradt. A szakgimnázium érettségi végzettséget adó és ehhez kapcsoló-

dó szakképesítés megszerzésére irányuló képzési forma, mely szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy munkába állásra készít fel. Az első négy évben közismereti oktatás és szakmai képzés folyik, az ötödik évfolyamon már kizárólag szakmai képzés van.

Szakképző iskola: a szakképző iskolában hároméves a képzési idő. Az első évben ágazati alapoktatás, az azt követő két évben *duális képzés* folyik, elsősorban szakképzési munkaszerződéssel. A végzés után lehetőség van az érettségi vagy akár a technikusai képzettség megszerzésére. Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás folyik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul, amely egyszerű munkakörök betöltésének a feltétele.

Szakmai vizsga: állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri. Sikeres szakmai vizsga a képesítés megszerzésének feltétele.

Szakmajegyzék: Az állam által elismert szakképesítéseket tartalmazó lista. A Szakmajegyzékben 179 alapszakma szerepel 25 ágazatba sorolva. Feltüntetik benne az ágazaton belüli szakmákat, a képzés idejét valamint a digitális kompetencia szintjét.

Tanulmányi terület (korábbi nevén tagozat): Tanulmányi lehetőségek, melyek közül a tanuló választhat.

Tanulói adatlap: A tanulónak a jelentkezési lapokkal együtt külön adatlapot is ki kell töltenie, melyen feltünteti, hogy hány jelentkezési lapot állított ki, több jelentkezés esetén – akkor is, ha ugyanarról az iskoláról van szó – feltüntetve a felvételi kérelmek tanulmányi területeinek a rangsorát.

Technikum: 2020-tól új iskolatípus, a korábbi szakgimnázium átalakításával. A képzési idő öt év. Az első két év ágazati alapozása után a szakmai oktatás *duális képzésben* folyhat. A negyedik év végére három kötelező közismereti tárgyból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika) tesznek előrehozott érettségit a diákok. Az idegen nyelvi és a szakmai érettségire az ötödik év végén kerül sor. A szakmai érettségi a technikusi szakma szakmai vizsgája lesz, így a 13. év végi sikeres vizsga után a diák két végzettséget igazoló bizonyítványt kap: érettségi bizonyítványt és technikusi szakmai végzettséget igazoló oklevelet. A technikumban megszerzett tudás megteremti a lehetőségét annak, hogy a jó eredményrel végzett tanulók az emelt szintű érettséginek számító szakmai vizsga figyelembevételével, azonos ágazaton belül, a felsőoktatásban továbbtanulhassanak.

Sikeres továbbtanulást kívánunk!

**PÁLYA
VÁLASZTÁS**

**Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
Továbbtanulási és Pályaválasztási
Tanácsadó Tagintézménye**

**1088 Budapest, Vas u. 8.
palyavalasztas.fpsz.hu**

FPSZ Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó
1088 Budapest, Vas utca 8. Tel.: (1) 338 2156, 338 2794

Jegyzetek

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
Továbbtanulási és Pályaválasztási
Tanácsadó Tagintézménye

PÁLYA
VÁLASZTÁS

1088 Budapest, Vas u. 8.
palyavalasztas.fpsz.hu

SEGÍTSÉGET NYÚJTUNK:

Általános és középiskola utáni
továbbtanulás, szakmaválasztás
megtervezésében

Információval

- Iskolatípusokról
- Oktatási, szakképző, felsőoktatási intézményekről
- Érettségivel kapcsolatos tájékoztatással
- Iskolaváltásban

Pszichológia tanácsadással

- Dilemmák, kételyek, elakadások esetén
- Döntések előkészítésében
- Tulajdonságok (érdeklődés, képességek) felmérésével